

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

maandag

27-01-2003

14:15 uur

lundi

27-01-2003

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Olivier Maingain aan de 1
minister van Justitie over "de benoeming van
Nederlandstalige gerechtsdeurwaarders in het
gerechtelijk arrondissement Brussel" (nr. A728)

Sprekers: **Olivier Maingain, Marc
Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 3
minister van Justitie over "de overbevolking van
de gevangenissen en de specifieke gevolgen voor
de gevangenis van Gent" (nr. A802)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc
Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 10
minister van Justitie over "het ontslag van de
adjunct-administrateur-generaal van de
Staatsveiligheid" (nr. A808)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc
Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Bart Laeremans aan de 13
minister van Justitie over "de situatie van de
geïnterneerden in de gevangenissen" (nr. A810)

Sprekers: **Bart Laeremans, Marc
Verwilghen**, minister van Justitie

SOMMAIRE

Question de M. Olivier Maingain au ministre de la 1
Justice sur "la nomination d'huissiers de justice
néerlandophones dans l'arrondissement judiciaire
de Bruxelles" (n° A728)

Orateurs: **Olivier Maingain, Marc
Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 4
Justice sur "la surpopulation des prisons et ses
conséquences spécifiques pour la prison de
Gand" (n° A802)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc
Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 10
Justice sur "l'éviction de l'administrateur général
adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° A808)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc
Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Bart Laeremans au ministre de la 13
Justice sur "la situation des détenus dans les
prisons" (n° A810)

Orateurs: **Bart Laeremans, Marc
Verwilghen**, ministre de la Justice

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

MAANDAG 27 JANUARI 2003

LUNDI 27 JANVIER 2003

14:15 uur

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.24 uur door de heer Fred Erdman, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.24 heures par M. Fred Erdman, président.

01 Question de M. Olivier Maingain au ministre de la Justice sur "la nomination d'huissiers de justice néerlandophones dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles" (n° A728)

01 Vraag van de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "de benoeming van Nederlandstalige gerechtsdeurwaarders in het gerechtelijk arrondissement Brussel" (nr. A728)

01.01 **Olivier Maingain** (MR): Monsieur le président, Le Moniteur belge du 8 janvier dernier a publié les extraits des arrêtés royaux du 17 décembre 2002 par lesquels le Roi nomme trois huissiers de justice, tous de langue néerlandaise, pour instrumenter et résider dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Monsieur le ministre, je vous avais déjà interrogé par voie de question parlementaire écrite en juin 2001 tant au sujet de la répartition linguistique au sein dudit arrondissement que des critères retenus en vue de la nomination des huissiers de justice. Vous m'aviez répondu que, lors de la nomination des huissiers de justice de cet arrondissement, il y avait lieu de prendre en compte l'article 45 de la loi du 15 juin 1935 relative à l'emploi des langues en matière judiciaire, ainsi que l'article 5 de l'arrêté royal du 5 septembre 1935 déterminant les conditions d'aptitude linguistique des huissiers de justice. Cette dernière disposition stipule que nul ne peut être nommé huissier de justice dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles s'il ne justifie pas qu'il est à même de se servir, dans l'exercice de ses fonctions, des deux langues nationales.

Vous assuriez prendre en considération, en ce qui concerne les candidats à la nomination, les conditions légales mais également linguistiques précitées – comme de droit –, ainsi que les titres et mérites des candidats et enfin un certain nombre d'avis (dont un que vous aviez demandé d'autorité): syndic de la chambre d'arrondissement, avis du procureur du Roi près le tribunal de première instance, avis du procureur général près la Cour d'Appel.

La récente nomination par les arrêtés royaux du 17 décembre 2002 de trois huissiers néerlandophones, outre le fait qu'elle accentue le déséquilibre au niveau de l'arrondissement, laisse croire que le ministre n'a pas égard aux autres critères auxquels il faisait référence dans sa réponse à ma question écrite précitée.

Je tiens à relever que depuis maintenant plusieurs années, en tout cas sur la période de référence de l'actuelle législature – à ma connaissance et sauf preuve du contraire –, aucun huissier de justice francophone n'a été nommé dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-

01.01 **Olivier Maingain** (MR): De benoeming van drie Nederlandstalige gerechtsdeurwaarders in het gerechtelijk arrondissement Brussel werd op 8 januari jongstleden in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

U heeft eerder verklaard dat u bij dergelijke benoemingen rekening houdt met de vigerende wettelijke en taalkundige vereisten, met de titels en bekwaamheid van de kandidaten en ook met een aantal adviezen.

Niet alleen maakt de recente benoeming van drie Nederlandstalige gerechtsdeurwaarders het onevenwicht in het arrondissement nog groter, ze wekt bovendien de indruk dat de minister niet van plan is de andere voormelde criteria in acht te nemen.

Welke criteria werden bij de recente benoeming gehanteerd? Hoeveel kandidaten waren er per taalrol en welke adviezen hebben de diverse instanties uitgebracht? Zal u in de toekomst het evenwicht herstellen ten gunste van de Franstaligen?

Vilvorde.

En conséquence, M. le ministre peut-il me faire savoir, dans le cadre de ces nominations, quels sont les critères qui ont présidé à la récente nomination des trois huissiers? Combien de candidats par rôle linguistique étaient en lice pour ces nominations et quels ont été les avis des différentes instances pour chacun d'entre eux? Enfin, si, par rapport au déséquilibre qui s'est creusé avec ces dernières nominations dans la répartition entre francophones et néerlandophones au sein de l'arrondissement, il se propose de rétablir l'équilibre linguistique en faveur des francophones en cas de vacances de postes à pourvoir à l'avenir?

01.02 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, collègue Maingain, les critères qui ont présidé à la nomination des trois huissiers de justice dans l'arrondissement de Bruxelles sont, d'une part, l'ancienneté et l'expérience professionnelle des candidats – à savoir l'ancienneté comme candidat-huissier et comme huissier de justice suppléant – et, d'autre part, les avis émis à leur sujet par les autorités judiciaires, ainsi que par l'arrondissement judiciaire dans lequel le candidat a exercé sa fonction préalablement.

Le nombre de candidats à la première place s'élevait à 31. Un des candidats ne réunissait pas les conditions de nomination. Pour les deux autres places, 36 candidats avaient postulé. Les avis des instances compétentes étaient les suivants. Pour la première place – 26 candidats néerlandophones et 4 candidats francophones –, le procureur général a émis 30 avis favorables, le procureur du Roi également, la chambre des huissiers a donné 8 avis excellent, 7 avis très favorables et 15 avis favorables. Pour la deuxième place – 30 candidats néerlandophones et 6 francophones –, le procureur général a émis 8 avis excellents, 8 avis très favorables et 20 avis favorables; le procureur du Roi a émis 36 avis favorables et la chambre des huissiers 8 avis excellents, 8 très favorables et 20 avis favorables. En ce qui concerne la troisième place – 30 candidats néerlandophones et 6 francophones –, le procureur général a émis 7 avis excellents, 9 avis très favorables et 20 avis favorables; le procureur du Roi a émis 36 avis favorables et la chambre des huissiers, 6 avis excellents, 9 avis très favorables et 20 avis favorables.

A titre indicatif, sur un total de 85 huissiers de justice en fonction dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, 50 sont du rôle linguistique néerlandais et 35 du rôle linguistique français. Mon intention a toujours été de tenir compte des candidatures francophones mais le grand écart entre les candidatures francophones et néerlandophones ne facilite pas une désignation francophone. Par exemple, pour ces trois postes, 86 candidats néerlandophones et 16 francophones se sont présentés.

J'attire toutefois votre attention sur le fait que je suis soumis à des avis et, en aucun cas, mon choix n'a été motivé par des considérations linguistiques pour la ou les nomination(s) que vous soulevez.

01.02 Minister Marc Verwilghen: De gehanteerde criteria zijn : de anciënniteit en de beroepservaring van de kandidaten. Voorts wordt rekening gehouden met de adviezen die over hen werden uitgebracht.

Voor de eerste betrekking hadden 26 Nederlandstaligen en 4 Franstaligen zich kandidaat gesteld. Zowel de procureur-generaal als de procureur des Konings brachten 30 gunstige adviezen uit. De kamer van gerechtsdeurwaarders bracht 8 uitstekende, 7 zeer gunstige en 15 gunstige adviezen uit.

Voor de tweede betrekking hadden 30 Nederlandstaligen en 6 Franstaligen zich kandidaat gesteld. De procureur-generaal bracht 8 uitstekende, 8 zeer gunstige en 20 gunstige adviezen uit. De procureur des Konings bracht 36 gunstige adviezen uit, en de kamer van gerechtsdeurwaarders 8 uitstekende, 8 zeer gunstige en 20 gunstige adviezen.

Voor de derde betrekking hadden 30 Nederlandstaligen en 6 Franstaligen zich kandidaat gesteld. De procureur-generaal bracht 7 uitstekende, 9 zeer gunstige en 20 gunstige adviezen uit. De procureur des Konings bracht 36 gunstige adviezen uit, en de kamer van gerechtsdeurwaarders 7 uitstekende, 9 zeer gunstige en 20 gunstige adviezen.

Van de in totaal 85 gerechtsdeurwaarders in het arrondissement Brussel zijn er 50 Nederlandstalig en 35 Franstalig.

De enorme wanverhouding tussen het aantal Franstalige en Nederlandstalige kandidaten maakt het er niet gemakkelijker op Franstaligen aan te stellen.

Mijn keuze is geenszins ingegeven door motieven van taalkundige aard.

01.03 Olivier Maingain (MR): Monsieur le président, j'entends que le ministre ne fait droit à aucun critère d'appartenance linguistique pour nommer les candidats huissiers. Je relève également qu'il y avait bien un déséquilibre au départ.

Ce qui m'intéresse, c'est de savoir si, parmi les candidats francophones, il s'en trouvait qui avaient des avis plus favorables que les trois candidats néerlandophones nommés.

01.04 Marc Verwilghen, ministre: Non, ce n'était pas le cas. Si cela avait été le cas, j'aurais désigné ces personnes.

01.05 Olivier Maingain (MR): J'en prends acte mais je ne suis pas tout à fait convaincu par cette réponse.

Si je vous entends bien, ce ne sont pas des candidats francophones qui auraient eu des avis plus favorables que les candidats néerlandophones retenus – ce qui n'est pas avéré – mais, en tout cas, dans l'arrêté royal de motivation des nominations, vous-même avez relevé dans la motivation qu'il y a avait des avis excellents pour d'autres candidats de la chambre de conseil d'arrondissement des huissiers de justice mais que vous ne les reteniez pas pour d'autres raisons. Par conséquent, je crois, en tout cas sur base des informations de fait qui me sont données – mais qui méritent d'être vérifiées, je suis toujours très prudent vis-à-vis de ce genre de situation – qu'il y avait à tout le moins des candidats francophones se trouvant au moins en situation égale sur le plan des avis que des candidats néerlandophones, voire qui avaient même parfois des conditions d'ancienneté dans la fonction ou de prestation de serment antérieures à certains candidats néerlandophones. Mais j'entends que vous contestez ces faits. Nous n'allons pas reprendre cas par cas. Il est en effet impossible, vu le nombre de dossiers de candidature, de vérifier. Mais, sur base des éléments de fait que j'ai et des critères d'appréciation retenus, je constate qu'au moins deux candidats francophones étaient susceptibles d'entrer très largement en concurrence avec les candidats néerlandophones.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

01.03 Olivier Maingain (MR): Er was inderdaad een wanverhouding tussen het aantal kandidaturen in elke taalrol. Zijn er Franstalige kandidaten die een gunstiger advies hebben gekregen dan de Nederlandstaligen die werden benoemd?

01.04 Minister **Marc Verwilghen:** Neen.

01.05 Olivier Maingain (MR): Waarvan akte, maar toch ben ik niet helemaal overtuigd. Volgens wat men mij verteld heeft, zouden Franstalige kandidaten op zijn minst even goede adviezen hebben gekregen als de benoemde Nederlandstaligen en sommige Franstaligen zouden zelfs meer anciënniteit hebben. Dat zou moeten worden nagetrokken.

02 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de overbevolking van de gevangenissen en de specifieke gevolgen voor de gevangenis van Gent" (nr. A802)

02 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la surpopulation des prisons et ses conséquences spécifiques pour la prison de Gand" (n° A802)

02.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de overbevolking van de gevangenen creëert opnieuw ernstige problemen. Die overbevolking heeft een nieuwe piek bereikt: er zouden opnieuw meer dan 9.200 gedetineerden zijn. Afgezien van de overbevolking valt daarbij ook de ongelijke spreiding tussen de verschillende gevangenen op.

De gemiddelde landelijke overbevolking bedraagt 18% maar wij zien dat er uitschieters zijn. In Gent bijvoorbeeld is er 45% overbevolking. In Antwerpen, Vorst en Ieper ligt het percentage van de overbevolking tussen 50% en 60%. Het landelijke gemiddelde van 18% wordt dan weer niet bereikt in bijvoorbeeld Lantin, waar de overbevolking slechts 12% bedraagt. En de twee meest opvallende uitschieters zijn de nieuwe gevangenis in Andenne, die volgens mijn informatie zelfs niet helemaal volzet is, en de nieuwe gevangenis in Ittre die evenmin volzet is, en dat bij gebrek aan voldoende personeel om de gedetineerden te bewaken. Ik moet u zeggen dat de vaststellingen inzake Andenne en Ittre toch wel wraakroepend zijn in vergelijking met de overbevolking die wij in een aantal andere gevangenen kunnen vaststellen.

Er is nog een ander element dat mij opvalt, te weten dat men voor een aantal gevangenen, bijvoorbeeld Hoogstraten, Merksplas, en Leuven-Centraal, reeds quota hanteert. Op dit ogenblik zegt men daar: wij aanvaarden maar zoveel gedetineerden; zodra dat aantal overschreden is, moeten zij maar op een andere plaats ondergebracht worden. Daarvan zijn de andere gevangenen de dupe, meer bepaald de voorarresthuizen, dus de arresthuizen waar mensen worden ondergebracht die in voorlopige hechtenis zijn.

Het gaat dan meer specifiek om Gent, Antwerpen, Vorst en Ieper, die bijzonder hoge percentages hebben wat de overbevolking betreft.

Nu, een van de instrumenten om de overbevolking tegen te gaan, was het elektronisch toezicht. Maar wij stellen vast dat dit sterk wordt afgeremd. Er zijn nog altijd maar 300 gedetineerden onder elektronisch toezicht terwijl u in de commissie voor de Justitie op 30 januari 2001, dus twee jaar geleden, had gezegd dat tegen het einde van de legislatuur 1.000 gedetineerden onder elektronisch toezicht zouden worden geplaatst. Dat er nog altijd maar 300 zijn, heeft blijkbaar een reden. Immers, sinds 1 oktober 2002 ontvangen de gedetineerden onder elektronisch toezicht geen leefloon meer. Omdat de bestaansminimumtrekkers onder hen geen leefloon meer ontvangen, is er een budgettair probleem ontstaan, in die zin dat Justitie dat nu moet betalen. Vanaf 1 oktober 2002 moet Justitie op zijn begroting het leefloon, of de overeenkomstige vergoeding, betalen aan de gedetineerden onder elektronisch toezicht. Omdat het budget van Justitie, zoals wij herhaaldelijk gezegd hebben, onvoldoende is, kan men helemaal niet voluit gaan met het elektronisch toezicht.

Ik heb even de consequenties van de overbevolking getoetst aan de situatie in Gent, waar de omstandigheden werkelijk onhoudbaar zijn. De capaciteit bedraagt daar 256 gedetineerden, maar gemiddeld zitten er 337 gedetineerden, met recent pieken tot 382. Daardoor is

02.01 Tony Van Parys (CD&V): Les prisons sont à nouveau surpeuplées. La surpopulation atteint de nouveaux records mais est inégalement répartie entre les différents établissements pénitentiaires. Ainsi, la surpopulation carcérale est de 45 à 60 pour cent dans les prisons de Gand, d'Anvers, de Forest et d'Ypres alors que la moyenne nationale est de 18 pour cent. En revanche, le taux de surpopulation n'est que de 12% à Lantin, et les nouvelles prisons d'Ittre et d'Andenne ne sont même pas complètement occupées, en raison du manque de personnel. Le contraste d'injustice est criant. Les établissements de Hoogstraten, de Merksplas et de Louvain-Central appliquent des quotas, dont les maisons d'arrêt font les frais. Malgré la promesse de mise sous surveillance électronique d'un millier de détenus pour la fin de la législature, force est de constater que depuis que le département de la Justice doit lui-même financer le revenu d'intégration de ces personnes, le nombre de ces dernières plafonne pour se situer aux alentours de 300.

La prison de Gand peut héberger 252 détenus. Actuellement, 337 personnes y sont incarcérées. 267 détenus doivent donc partager leur cellule avec d'autres. Seulement 70 détenus disposent de leur propre cellule. Le personnel a lancé un préavis de grève pour vendredi prochain.

103 personnes sont incarcérées à Gand, alors que 17 places seulement sont prévues. Le problème des 1200 personnes internées ne peut être résolu que par la mise en place d'institutions spécialisées.

Quelles mesures le ministre compte-t-il prendre en ce qui

de overbevolking in Gent 45% tegenover het landelijke gemiddelde van 18%. Dat heeft tot gevolg dat op dit ogenblik alle monocellen door twee gevangenen bezet zijn. Dat probleem wordt opgelost door stapelbedden of eenvoudig door matrassen op de grond te leggen. Gemiddeld zitten er van de 330 gedetineerden 70 alleen en 260 moeten hun kamer, als ik het zo mag zeggen, delen met anderen.

concerne la surpopulation carcérale et la surveillance électronique en général, et plus spécifiquement, dans le cas de Gand?

Ik geef u een concreet voorbeeld: toen de directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen werd aangehouden, heeft hij zijn cel gedeeld met drie anderen, respectievelijk van Roemeense en Albanese nationaliteit, want naast de 60% Belgen in de gevangenis van Gent bestaat de overige 40% uit 35 nationaliteiten. Nu, ik meen dat daar wel een probleem bestaat wat de communicatie en de mogelijkheid tot samenleven betreft.

Ik meen dat de directie en het personeel van de gevangenis in Gent dus niet worden beloond voor de inspanningen die zij geleverd hebben. Ik denk aan de opeenvolgende directeurs en andere personeelsleden – Swinnen, Declercq, Stas – die grote inspanningen gedaan hebben en die borg stonden voor een modeldetentie. Door de huidige overbevolking is dat niet langer mogelijk. Ik meen dat dit van aard is het regime fundamenteel aan te tasten, met alle gevolgen van dien voor het personeel en de werksfeer. Vorige vrijdag is er dus een actie gekomen, en er is een stakingsaanzegging gedaan.

Volgens mij zijn er twee oplossingen voor het probleem. De eerste oplossing is naar mijn aanvoelen het veiligheidskorps, dat moet instaan voor het transport van de gedetineerden. Op dit ogenblik komen gedetineerden bij gebrek aan veiligheidskorpsen vanuit Oudenaarde, Ieper en Dendermonde in afwachting van de vergadering van de kamer van inbeschuldigingstelling naar Gent, waar zij een week worden opgesloten. Op die manier probeert men “navettes”, verplaatsingen, uit te sparen. Als men die verplaatsingen toch zou uitvoeren, zou dat een aanzienlijke verlichting betekenen voor Gent.

De tweede oplossing heeft betrekking op de geïnterneerden. In Gent zitten 103 geïnterneerden, terwijl er capaciteit is voor 17 plaatsen. Er is dus voorzien in 17 plaatsen, ook wat personeel en omkadering betreft, maar er zitten 103 geïnterneerden! Onze fractie stelt voor het probleem van de overbevolking aan te pakken door voor de geïnterneerden afzonderlijke, beveiligde, gespecialiseerde, instellingen op te richten buiten de gevangenis. Dat zou 1.200 plaatsen opleveren in de gevangenissen, want bij mijn weten zijn er op dit ogenblik 1.200 geïnterneerden. De gespecialiseerde instellingen die zouden worden opgericht, kunnen dan voor de begeleiding en de verzorging van de geïnterneerden instaan en de 1.200 vrijgekomen plaatsen zouden een oplossing kunnen betekenen voor, enerzijds, de overbevolking in de gevangenis en anderzijds, voor de geïnterneerden die nu verblijven in de omstandigheden die u bekend zijn. Ik hoef dat niet te verduidelijken: wanneer 103 geïnterneerden opgevangen worden – als dat woord hier nog op zijn plaats is – waar een capaciteit bestaat voor 17 geïnterneerden, is het evident dat die opvang niet behoorlijk kan zijn.

Mijnheer de minister, mijn vraag is dus: wat doet u aan de overbevolking? Wat gebeurt er met het elektronisch toezicht? En hoe

zult u het concrete probleem in Gent oplossen zodat de druk op de directie en het personeel daar wegvallen?

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, ik neem aan dat het hier om een mondelinge vraag gaat en niet om een interpellatie.

In elk geval, mijnheer Van Parys, ik lees in de eerste zin van uw toelichting: "De gevangenen zitten weer overvol." Wanneer de penitentiare deskundigen dat horen, vallen zij bijna van hun stoel. Immers – u zult zich dat wel herinneren als gewezen minister van Justitie – is het ooit anders geweest? Bovendien moet ik zeggen dat de door u rijkelijk geciteerde cijfers onjuist zijn. Vandaag zijn er 9.080 gedetineerden, geen 9.200, voor 7.866 cellen, en dus niet voor 7.000. Het aantal beschikbare plaatsen in de gevangenis van Gent bedraagt 295 en niet 252. De bezetting in Gent bedroeg vorige week vrijdag 397 gedetineerden en vandaag 368. Het is een aantal dat zoals u weet aan zeer sterke schommelingen onderhevig is. U hebt die schommelingen trouwens zelf gekend. Ik geef u er enkele: in 1997 was het gemiddelde aantal voor Gent 372, in 1998 was het 370, in 1999 was het 356. Ik weet niet of men toen ook aan uw deur is komen kloppen met de vraag wat u daaraan ging doen. Nu is dat blijkbaar anders.

Ik heb gezien dat de regionale directie, die wekelijks onderzoek doet, ook in Gent, om bepaalde pieken in de gevangenen te kunnen opvangen, vorige week niets speciaals heeft zien aankomen. Donderdag hebben de directeur van Gent en de regionale directeur nog aan het dossier gewerkt maar was het probleem niet voelbaar. Er werd ook geen enkele opmerking over gemaakt. Wel ontving ik die dag uw vraag op mijn kabinet, gevolgd door, maar dat zal wel puur toeval geweest zijn, een prikactie van het gevangenispersoneel vrijdag. Wat vragen de vakbonden? Zij vragen dat het aantal mannelijke gedetineerden in Gent onder 325 zou zakken en dat het aantal geïnterneerden zou verminderd worden met 20.

Ik heb gezegd dat men die berekening in principe wekelijks doet. Zo bedraagt het aantal mannelijke gedetineerden vandaag 318, ruim beneden het alarmpeil. Dat is mede te danken aan de overbrenging van mensen naar andere gevangenen, waartoe eind vorige week beslist is.

Wat de geïnterneerden betreft, klopt het dat er in Gent een hoge concentratie is. Vandaag onderzoekt de directeur-generaal met zijn staf op welke wijze hij op korte tijd aan de vraag kan voldoen. Ik herinner u eraan dat een werkgroep onder zijn voorzitterschap de herverdeling van de geïnterneerden aan het bestuderen is. Voor Gent wordt naar een structurele oplossing gezocht – zij is trouwens in het verschiet – in een van de vleugels van de gevangenis van Brugge.

Ik kom even terug op het probleem van de overbevolking. U zult mij niet horen zeggen dat er terzake geen probleem is of niet meer is. Ik maak mij wel sterk dat ik de basis heb gelegd voor een structurele aanpak van de problematiek. Ik heb het dan niet over de capaciteitsuitbreiding maar over vier concrete maatregelen: het wetsontwerp op de penitentiare quota – dat in de Kamer geagendeerd is –; de veralgemening van het elektronisch toezicht als

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: M. Van Parys déclare que les prisons sont «à nouveau» surpeuplées. En a-t-il déjà été autrement, par exemple lorsqu'il était lui-même ministre de la Justice? En outre, les chiffres qu'il cite sont inexacts. La prison de Gand peut accueillir 295 détenus. Elle en comptait 397 vendredi dernier; aujourd'hui, elle en compte à nouveau 368. Nous avons déjà été confrontés aux mêmes fluctuations précédemment: en 1997, 1998 et 1999, l'occupation moyenne a été de 372, 370 et 356 détenus. Chaque semaine, la direction régionale examine le meilleur moyen de faire face aux pics de population carcérale. Les syndicats réclament que le nombre de prisonniers soit ramené à 325 mais cet objectif a déjà été atteint entre-temps. Gand connaît, en effet, une importante concentration. On recherche actuellement une solution structurelle, que pourrait offrir notamment l'aménagement d'une aile de la prison de Bruges.

Je ne nie pas qu'il y ait un problème de surpopulation et je tente de le résoudre en y apportant des solutions structurelles au lieu d'opter pour des extensions de capacité. Le projet de loi relatif aux quotas pénitentiaires est inscrit à l'ordre du jour. Il convient de généraliser le recours à la surveillance électronique comme peine de substitution et, dans le secteur de la psychiatrie ordinaire, il importe d'optimiser les soins psychiatriques légaux. Le rapport Holsters sur les interventions de nature à limiter l'afflux de personnes à incarcérer devrait être présenté en février. Au demeurant, depuis l'instauration de la peine de travail, 574 peines de ce type ont déjà été appliquées. Par le passé, de tels

alternatief model van strafuitvoering; de optimalisering van de forensische psychiatrische zorg in de gewone psychiatrie met 90 bedden; en de opdracht aan de commissie Holsters om op het vlak van de straftoemeting instroombeperkende ingrepen te doen, zoals de invoering van nieuwe autonome straffen. Dat rapport wordt trouwens in de tweede helft van deze maand verwacht.

In dat verband is ook de invoering van de werkstraf als autonome straf een belangrijke verbetering. Sinds het van kracht worden van de wet zijn er reeds 574 werkstraffen opgelegd. Ik zie eerlijk gezegd geen vergelijkbare projecten uit het verleden, projecten die ons een perspectief bieden voor een oplossing op langere termijn.

Het is natuurlijk aan het Parlement om vooral het project van de penitentiaire quota tot een goed einde te brengen. Ik kan u verzekeren, mijnheer Van Parys, dat in de penitentiaire sector alle ogen gericht zijn op de werkzaamheden van de commissie.

Ik herhaal het: zonder het probleem van de overbevolking te willen minimaliseren, wil ik duidelijk zeggen dat wij het probleem relatief onder controle hebben kunnen houden. Daarvoor hebben wij helemaal geen beroep moeten doen op de techniek van de collectieve genade zoals in het verleden soms het geval was. Terwijl wij in 2000 7.436 plaatsen hadden voor gemiddeld 8.454 gedetineerden, en dus een overschot van 1.018 gedetineerden, hebben wij in 2002 voor 7.866 plaatsen een overschot van 938 gedetineerden. Dat is duidelijk een verbetering. Weet dat Ittre eind december nog maar op slechts 50% van zijn capaciteit draaide. De directeur-generaal van de strafinrichtingen heeft mij meegedeeld dat dit eind maart 100% zal zijn waardoor het overschot aan gedetineerden nog eens met ongeveer 200 eenheden zal dalen. Voor de volledigheid herinner ik u ook aan de constructie van een gevangenis in Hasselt met 450 celplaatsen, waarvan de opening voorzien is voor midden 2004.

Het elektronisch toezicht blijft op alle vlakken een succesverhaal. Wij zijn er in geslaagd om met de penitentiaire ambtenaren op relatief korte tijd een capaciteit van 300 permanente eenheden per dag te realiseren. In 2002 hebben zo 1.854 veroordeelden hun straf volledig of gedeeltelijk onder elektronisch toezicht uitgezeten, waaronder 1.381 nieuwe dossiers voor dat jaar. Op zich is dat een gigantische realisatie. Dat neemt niet weg dat ik van de Ministerraad een principieel akkoord heb bekomen om de uitbreiding tot 600 eenheden per dag te realiseren. Een en ander zal concreet worden onderzocht ter gelegenheid van de budgetcontrole. Het heeft voorlopig geen zin om een vergelijking te maken tussen Vlaanderen en Wallonië. Met de ingebruikname van Ittre zijn er heel wat verschuivingen mogelijk geworden, ook van Franstalige gedetineerden in Vlaanderen naar Wallonië. Wat Lantin betreft, daar was de bezettinggraad op 23 januari 2003: 821 gedetineerden voor 685 plaatsen.

Ikzelf heb – dat is u bekend – geen greep op de penitentiaire input. Zelfs wanneer de magistratuur over een eigentijds straffenmateriaal kan beschikken, heeft de minister van Justitie nog niet de garantie dat daar effectief en adequaat gebruik van gemaakt wordt. In de mate dat men de overbevolking problematiseert, hebben wij de Quotawet nodig om ten minste ten behoeve van een humane maar ook beheersbare detentie correcties te kunnen uitvoeren en met

projets étaient inexistants. Ce que j'espère surtout, c'est que la commission parachèvera l'élaboration du projet relatif aux quotas pénitentiaires.

Nous avons été à mêmes de maîtriser plus ou moins le problème de la surpopulation carcérale sans recourir à la grâce collective. Depuis 2000, nous constatons une amélioration: Ittre sera tout à fait complet, fin mars, et la prison de Hasselt ouvrira ses portes vers le milieu de l'année 2004. Actuellement, il y a un excédent de 938 détenus parmi lesquels 650 pourront être hébergés à Ittre et à Hasselt.

La surveillance électronique rencontre un succès de plus en plus affirmé: dans un délai très limité, nous avons pu réaliser une capacité de 300 unités. En outre, le Conseil des ministres a marqué son accord de principe sur le passage à 600 unités. Cette possibilité sera examinée lors du contrôle budgétaire.

Comme des détenus sont transférés d'une Région à l'autre, il n'est pas utile, à l'heure actuelle, de procéder à une comparaison entre les Régions.

Le 23 janvier, Lantin hébergeait 821 détenus pour 685 places.

Je n'ai aucune influence sur l'afflux des détenus et je ne dispose d'aucune garantie que la magistrature utilise adéquatement l'arsenal pénal actuel. C'est également pour cette raison qu'il est urgent d'adopter une loi sur les quotas. Il appartient au Parlement – et donc à M. Van Parys – de prendre une initiative.

kennis van zaken te beslissen over wel of niet uitbreiden van de capaciteit. Daarom zeg ik, mijnheer de voorzitter, dat het Parlement, en dus ook collega Van Parys aan zet is.

02.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als er een explosief dossier is bij Justitie, is dat het dossier van het gevangeniswezen. Ik denk dat het fout zou zijn de problematiek niet goed in te zien en geen scherpe analyse te maken van het probleem. Wij moeten ons daar goed van bewust zijn. Trouwens, inzake elektronisch toezicht is de basis inderdaad in het verleden gelegd. Nu geeft men daar geleidelijk aan een uitvoering aan maar wij moeten ook naar de toekomst kijken.

Wat de Quotawet betreft, mijnheer de minister, stel ik vast dat de meerderheid er niet in geslaagd is die wet in de loop van de legislatuur op de agenda te krijgen. De Quotawet staat op dit ogenblik nog niet geagendeerd, althans niet op de agenda die in de commissie voor de Justitie voorligt. Ik moet u zeggen dat ik de indruk heb dat de meerderheid terzake geen dwingende initiatieven neemt om die wet in deze legislatuur goedgekeurd te krijgen. Ik denk dus niet dat het verwijt de oppositie geldt. De meerderheid blijft in gebreke om de nodige impulsen te geven om de wet alsnog op een nuttige plaats op de agenda te krijgen om ze in deze legislatuur goedgekeurd te krijgen.

Trouwens, wij hebben altijd gezegd dat wij voorstanders zijn van de Quotawet op voorwaarde dat er een voldoende capaciteit is. Ik stel vast dat nu quota worden toegepast voor een aantal gevangenis – Hoogstraten, Merksplas, Leuven-Centraal – maar dat heeft tot gevolg dat andere gevangenis overbevolkt zijn, bijvoorbeeld Antwerpen, Gent, Vorst en Ieper. Het heeft maar zin een Quotawet in te voeren op het ogenblik dat er voldoende capaciteit is. Die is er op dit ogenblik niet. Ik heb met verbazing vastgesteld dat het project in Antwerpen geschrapt is naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen. De nieuwe gevangenis van Antwerpen komt er dus niet. Ik begrijp niet waarom Andenne nog altijd niet volledig bezet is. Ik begrijp ook niet waarom Ieper pas in maart volledig bezet zal zijn. En ik geloof niet dat het volledig bezet zal zijn, want er zijn onvoldoende tijdige aanwervingen gebeurd.

Wat de rechtbanken voor strafuitvoering betreft, heb ik veel respect voor de commissie Holsters, maar in deze legislatuur komen die rechtbanken er duidelijk niet. De problematiek van het gevangeniswezen heeft in deze legislatuur geen vooruitgang geboekt. Wij hebben zelfs het wetsvoorstel-Dupont moeten indienen omdat de nodige impulsen ontbraken vanuit de regering om dat in deze legislatuur tot een goed einde te brengen.

Wat het elektronisch toezicht betreft, zijn er nog steeds maar 300 gevallen. U zegt dat er 600 komen maar dat u dat voor de Ministerraad moet brengen wegens de budgettaire implicaties. Dat toont aan waar het probleem precies zit: hier speelt hetzelfde probleem als in talloze andere dossiers, te weten dat de minister van Begroting u niet de middelen geeft om het elektronisch toezicht mogelijk te maken. Er zijn met name onvoldoende middelen voor uitkeringen die het leefloon moeten compenseren. In feite bent u daar genomen door uw collega's die het leefloon niet hebben ingevoerd voor gedetineerden onder elektronisch toezicht. Nochtans

02.03 Tony Van Parys (CD&V): La majorité ne peut s'en prendre qu'à elle-même si elle n'est pas parvenue, au cours de cette législature, à faire passer la loi relative aux quotas. Nous y avons toujours été favorables, pourvu que la capacité des prisons soit suffisante. Ce n'est certainement pas le cas à l'heure actuelle, au moment où la prison d'Anvers se voit supprimée. Les tribunaux d'exécution des peines ne verront pas non plus le jour sous cette législature. Dans le dossier le plus explosif du département de la Justice, celui des établissements pénitentiaires, aucun point n'aura connu une évolution positive.

La limitation de la capacité de la surveillance électronique à 300 unités est liée à des problèmes d'ordre budgétaire. Le ministre est abusé par ses collègues: il n'obtient pas suffisamment de moyens pour payer le revenu d'intégration des prisonniers alors que cette compétence relève en réalité de la sécurité sociale.

Je n'ai pas obtenu de réponse structurelle en ce qui concerne la prison de Gand.

Je demande instamment au ministre de mettre en œuvre le corps de sécurité.

Consent-il à prévoir des institutions distinctes pour les détenus présentant des troubles psychiques?

is dat elementair. Het is onlogisch dat Justitie moet instaan voor de sociale zekerheid van de gedetineerden. Dat is een fundamenteel element dat trouwens in het rapport-Dupont terug te vinden is.

Tot slot, wat Gent betreft, stel ik in uw antwoord geen enkel voorstel tot herstructurering vast. Het gaat opnieuw om lapmiddelen: u wil een paar mensen overplaatsen naar Brugge en eventueel een paar naar Merksplas. Ik stel twee fundamenteel structurele ingrepen voor. Ten eerste, stel ik voor dat u werk maakt van het veiligheidskorps. Ik begrijp niet dat dit er nog steeds niet is. Ook daarover is er weer onenigheid binnen de meerderheid omdat de militairen die ervoor moeten instaan hetzelfde statuut vragen als de politie. Minister Flahaut heeft dat zonder meer bekend gemaakt. Voor hen zou dat nochtans een goede oplossing zijn.

Ten tweede, kunt u akkoord gaan met het voorstel te voorzien in afzonderlijke, gespecialiseerde instellingen voor de geïnterneerden. Niet 90 plaatsen – wat een pleister op een houten been is – maar 1.200 plaatsen, die in diverse psychiatrische instellingen kunnen worden ondergebracht in samenwerking – daar ben ik het mee eens – met de privé-sector.

02.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, er is gezegd dat het gevangenisdossier een explosief dossier is. Dat is ongetwijfeld zo. Alleen heb ik er de ervaring aan overgehouden dat men zeer goed op voorhand aanvoelt welke problemen opgelost moeten worden. In een geval, meer specifiek voor de gevangenis in Gent, is het anders verlopen dan in het verleden. Ik kan daar alleen maar uit afleiden dat men zeer goed moet kijken welke vragen men mij stelt vanuit Gent. Men stelt mij twee vragen. Twee dingen willen zij opgelost zien. Ten eerste, willen zij het aantal mannelijke gedetineerden verminderd zien tot 325. Er zijn er nu 318. Daar is dus een tegemoetkoming. Ten tweede, willen zij het aantal geïnterneerden met 20 eenheden zien dalen. Daarvoor zijn wij aan het zoeken naar een structurele oplossing buiten Gent, en een oplossing in die zin is wellicht binnenkort realiseerbaar.

Ik wil nog drie zaken kort aanraken. Ten eerste, in Antwerpen komt er wel degelijk een nieuwe gevangenis. Ik heb altijd gezegd dat dit als een prioriteit wordt beschouwd in het meerjarenplan van mijn collega die bevoegd is voor overheidsgebouwen. Dat zal dus gebeuren ten koste van andere gebouwen voor Justitie.

Ten tweede, van het elektronisch toezicht was bij mijn aantreden – op twintig experimenten na – nog geen sprake. Nu zijn er permanent 300 gevallen, en het aantal moet worden uitgebreid tot 600. Dat is echter ook een kwestie van middelen, dat moet men durven toegeven. Wat het leefloon betreft, zou ik maar niet te veel zeggen. Het klopt, het gaat niet om een leefloon zoals een vrije burger dat kent, maar het gaat wel degelijk om een sociale tegemoetkoming die daar nauw bij aansluit, maar die niet zo hoog is als het volledige leefloon. Stel u voor dat men het volledige leefloon zou geven aan die personen! Dan zou men tot de nogal contradictoire toestand komen dat wie niets mispeutert in het leven slechts evenveel krijgt als een gedetineerde die wel feiten gepleegd heeft en die van de gunstmaatregel van het elektronisch toezicht geniet. Dat zou onverantwoord zijn. Binnen de schoot van de regering is dus voor een evenwichtige oplossing gekozen.

02.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Si les problèmes au département de la Justice s'annoncent parfois longtemps à l'avance, la situation à Gand n'a cependant pas évolué comme prévu. A la prison de Gand, il fallait réduire le nombre de détenus du sexe masculin - ce qui a été fait - tout en réduisant la population carcérale dans son ensemble, ce qui sera fort probablement chose faite sous peu.

Un établissement pénitentiaire sera bien implanté à Anvers, comme le prévoit le plan pluriannuel.

Pour ce qui est de la mise sous surveillance électronique, nous venons de clôturer la phase expérimentale, qui n'aura guère porté que sur une vingtaine de cas. Des progrès notables ont donc été enregistrés. Le revenu d'intégration d'un détenu n'est pas comparable à celui dont bénéficient les autres citoyens, c'est-à-dire qu'il est bien moins généreux. Sinon, le coût de cette mesure ne serait pas justifiable.

La loi sur le corps de sécurité a été adoptée par les deux

Ten derde, wat het veiligheidskorps betreft, herinner ik u eraan dat de wet in de beide Kamers goedgekeurd is en dat ook het koninklijk besluit terzake klaar is. Dat wordt nu uitgevoerd. Ik zie dus hoegenaamd niet in waarom wij het niet zouden uitvoeren. Dat zal ongetwijfeld een stap voorwaarts betekenen. Maar ik heb altijd gezegd, en ik blijf het herhalen, dat dit nog maar de eerste stap is inzake het veiligheidskorps. Het is duidelijk dat indien men dat wil organiseren zoals het hoort, het drie keer groter moet zijn dan in de huidige regeling.

Chambres et elle sera mise en oeuvre. C'est le premier pas. Si nous voulons organiser correctement les choses, il faudra toutefois consentir bien plus d'efforts encore.

02.05 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, Ik wil nog een enkele opmerking maken. Tijdens de bespreking van de begroting voor 2003 is uitdrukkelijk gebleken – dat staat ook in het verslag – dat de kredieten voor de gevangenis in Antwerpen toen gesneuveld zijn. Zij zijn toen geschrapt. Het spijt mij bijzonder, maar op dit ogenblik is er in de begroting voor 2003 dus niets voorzien voor een gevangenis in Antwerpen.

02.05 Tony Van Parys (CD&V): Le contrôle budgétaire de 2003 prévoit la suppression d'Anvers.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het ontslag van de adjunct-administrateur-generaal van de Staatsveiligheid" (nr. A808)

03 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'éviction de l'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° A808)

03.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze legislatuur is voor de Veiligheid van de Staat rampzalig geweest. De door u benoemde administrateur-generaal, die de heer Van Lysebeth opvolgde toen die procureur werd in Antwerpen, heeft na twee jaar ontslag genomen. Het ging met name om mevrouw Timmermans. Het kader was onderbezet, waardoor op een bepaald ogenblik zelfs een aantal secties moest sluiten, onder meer de sectie die de opdracht had het economisch en wetenschappelijk potentieel te beschermen.

03.01 Tony Van Parys (CD&V): A la Sûreté de l'Etat (qui représente tout de même un instrument important dans la lutte contre le terrorisme), le malaise persiste. Certains services souffrant d'un manque d'effectifs n'ont toujours pas été pourvus en personnel, l'audit des services de renseignements s'est avéré accablant et le vaudeville qui a suivi le départ de Mme Timmermans, l'administrateur général adjoint, s'éternise.

Er was ook de vernietigende audit van het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten, en vorige week konden wij in het Staatsblad lezen dat de door u benoemde adjunct-administrateur-generaal na anderhalf jaar ontslagen werd.

L'arrêté royal de 1994 considère un «manquement grave» comme un motif de licenciement. D'après le ministre, quelle est la raison de ce licenciement?

Ik meen dat wij op deze wijze met een dienst zitten waar de motivatie geleidelijk aan zoek is geraakt, op een ogenblik dat we zeer sterk behoefte hebben aan een Veiligheid van de Staat op volle sterkte ingevolge de dreiging van het internationaal terrorisme. Ik denk niet dat ik iemand daarvan zal moeten overtuigen. We zitten dus nu met een Veiligheid van de Staat waar de benoeming van de administrateur-generaal wordt betwist en de adjunct-administrateur-generaal is ontslagen.

Un service fédéral chargé de la lutte contre le terrorisme verra-t-il le jour au sein du département de l'Intérieur? Je me suis toujours opposé à un chevauchement malsain des compétences des différents départements. À cet égard, quel est le point de vue de l'administrateur général de la

Ik wou een aantal vragen stellen aan de minister van Justitie. Als ik het goed heb begrepen, is de juridische basis voor het ontslag van de administrateur-generaal het koninklijk besluit van 1994. Als dat zo is, veronderstelt het ontslag van de adjunct-administrateur-generaal volgens dit koninklijk besluit ernstig plichtsverzuim. Ik had graag van de minister vernomen waaruit dit ernstig plichtsverzuim bestaat, dat

de basis is geweest voor het ontslag van de adjunct-administrateur-generaal.

Ik heb nog twee vragen die betrekking hebben op de Veiligheid van de Staat in het algemeen. Ik had graag van de minister vernomen of er een federale dienst ter bestrijding van het terrorisme wordt opgericht bij Binnenlandse Zaken. U herinnert zich, mijnheer de minister, dat destijds bij Binnenlandse Zaken de bedoeling bestond om naast de Veiligheid van de Staat een federale dienst ter bestrijding van het terrorisme op te richten. Ik heb mij daar toen zeer sterk tegen verzet omdat een aantal opdrachten van de Veiligheid van de Staat op deze wijze werden ondermijnd. Bovendien zou Binnenlandse Zaken op deze wijze weer greep krijgen op deze materie, terwijl altijd een democratisch evenwicht is tot stand gekomen tussen Justitie en Binnenlandse Zaken inzake de politie- en veiligheidskorpsen. Komt die federale dienst ter bestrijding van het terrorisme er nu? Wat is het standpunt daaromtrent van de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat, die destijds – toen hij kabinetschef was van de minister van Binnenlandse Zaken – was betrokken bij de oprichting van deze dienst? Nu moet hij, als administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat, in eerste instantie de belangen van de Veiligheid van de Staat verdedigen.

Tweede algemene vraag: wordt de gerechtelijke dienst van het arrondissement in Brussel, de dienst van de heer Audenaert, gerechtelijk directeur, de referentie-eenheid inzake terrorisme? Zal het politieoptreden inzake terrorisme gecentraliseerd worden bij de gerechtelijke dienst van het arrondissement en zullen de diensten van de federale politie die in het verleden met de bestrijding van het terrorisme bezig waren, hun bevoegdheden moeten overdragen aan de gerechtelijke dienst van het arrondissement?

03.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, het is niet de eerste keer dat u mij over dit dossier ondervraagt. Wellicht houdt u geen rekening met de vroeger gegeven antwoorden. Er is weinig aan de situatie veranderd.

Door de benoeming van een nieuwe Nederlandstalige administrateur-generaal is er een taalonevenwicht ontstaan omdat zowel de administrateur-generaal als zijn adjunct Nederlandstalig zijn. Artikel 4 van het koninklijk besluit van 14 februari 1994 houdende het statuut van de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat stipuleert dat de adjunct-administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat behoort tot een ander taalstelsel dan dat van de administrateur-generaal. Na gelijkluidend advies van de minister van Binnenlandse Zaken werd een koninklijk besluit van onbestaanbaarheid uitgevaardigd uit hoofde van adjunct-administrateur-generaal Buysse. Zijn mandaat werd met ingang van 15 januari 2003 bij koninklijk besluit opgeheven.

Gelet op deze procedure die volgens de wet wordt gevoerd, zijn de vragen die betrekking hebben op een mogelijk verwijt ten overstaan van de adjunct-administrateur-generaal of het akkoord van de adjunct-administrateur-generaal over de gevolgde procedure niet dienend, vermits alleen de wettelijke bepalingen worden toegepast. Ik verberg u evenwel niet dat de adjunct-administrateur-generaal het koninklijk besluit van 15 januari 2003, dat zijn mandaat heeft

Sûreté de l'Etat?

Le service judiciaire de Bruxelles deviendra-t-il l'unité de référence en matière de lutte contre le terrorisme?

03.02 **Marc Verwilghen**, ministre: J'ai déjà été interrogé à plusieurs reprises à ce sujet et je ne peux que répéter les réponses que j'ai fournies précédemment.

L'article 4 de l'arrêté royal de 1994 prévoit que l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat et son adjoint doivent appartenir à un régime linguistique différent. Dès lors, la nomination d'un administrateur général néerlandophone a fait naître un déséquilibre linguistique, son adjoint appartenant lui aussi au rôle néerlandais. Aussi le mandat de cet adjoint a-t-il été abrogé par arrêté royal. La loi a donc été appliquée normalement. Cependant, l'administrateur général adjoint conteste devant le Conseil d'Etat la décision prise. Le nouvel administrateur général informe ses collaborateurs de cette question afin d'éviter toute

opgeheven, aanvecht voor de Raad van State. De procedure is inmiddels ingeleid.

De nieuwe administrateur-generaal heeft ook voor de dialoog geopteerd. Hij heeft dus ook niet geaarzeld zijn medewerkers in te lichten over de gang van zaken. Zo heeft de recente wisseling aan de top van de Veiligheid van de Staat geen ongunstige weerslag op de directie en het personeel van de dienst.

Ten vierde, de bestrijding van het terrorisme is in belangrijke mate een gerechtelijke aangelegenheid. Zowel organisatorisch – ik denk aan het contact met het college van procureurs-generaal en met de federale procureur – als wetgevend werden de nodige initiatieven genomen. Op wetgevend vlak is er de definitie van het begrip "terrorisme" en de bijzondere opsporingsmethodes die moeten worden gebruikt. De gerechtelijke dienst GDA Brussel speelt een belangrijke rol in de strijd tegen het terrorisme. Deze dienst wordt onder andere uitgebouwd door versterking in personeel. Dat betekent echter niet dat structurele wijzigingen moeten gebeuren aan de centrale cel Terrorisme. Dat is trouwens ook het idee dat in overgrote mate naar voren wordt gebracht, zowel door het college van procureurs-generaal als door de directie van de gerechtelijke pijler binnen de federale politiedienst.

De administrateur-generaal beschikt via het advies van de opvolgingscommissie van het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten over een duidelijke omschrijving hoe de Veiligheid van de Staat moet functioneren en worden uitgebouwd. In dat verband verwacht ik trouwens van de administrateur-generaal in de loop van februari 2003 een reeks voorstellen. Die voorstellen zullen echter niet van aard zijn om te veronderstellen dat vandaag het beheer van de Veiligheid van de Staat in gebreke is gebleven.

Wat ten slotte de oprichting betreft van een federale dienst ter bestrijding van het terrorisme, moet ik duidelijk uw aandacht vestigen op het feit dat u zich voor die materie moet wenden tot mijn collega van Binnenlandse Zaken. Ik meen in elk geval dat wij met de structuren die nu voorhanden zijn perfect in staat zijn om het hoofd te bieden aan bedreigingen die de veiligheid van de Staat rechtstreeks in het gedrang zouden brengen.

03.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb uit het antwoord van de minister begrepen dat het koninklijk besluit, waarin de adjunct-administrateur-generaal werd aangesteld, is opgeheven omwille van het taalevenwicht. Die opheffing gebeurde op basis van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1994. Ik heb uit het antwoord ook begrepen dat de adjunct-administrateur-generaal die opheffing betwist.

Mij lijkt de redenering relatief eigenaardig – dit zal echter waarschijnlijk wel op andere momenten ter discussie komen. De adjunct-administrateur-generaal is aanwezig. Hij is benoemd. Hij behoort tot de Nederlandse taalrol. Men benoemt nadien een administrateur-generaal van de Nederlandse taalrol. Men ontslaat vervolgens de adjunct-administrateur-generaal, omdat hij niet van een andere taalrol is dan de administrateur-generaal.

Mijnheer de minister, ik moet u zeggen dat dit beleidsmatig bijzonder

incidence néfaste sur le personnel.

La lutte antiterroriste est principalement une affaire judiciaire pour les besoins de laquelle les initiatives qui s'imposaient sur le plan organisationnel aussi bien que législatif ont été prises. Le développement du service judiciaire de Bruxelles se poursuivra dans cette optique, ce qui ne signifie pas qu'il faille apporter des modifications structurelles à la cellule centrale chargée du terrorisme. En disant cela, je relaie l'opinion du Collège des procureurs généraux et de la direction du pilier judiciaire de la police fédérale.

L'administrateur général dispose d'une définition claire du cadre dans lequel doit fonctionner la Sûreté de l'Etat. J'attends de lui qu'il me soumette une série de propositions courant février. Toutefois, on ne peut en conclure que la gestion actuelle de la Sûreté de l'Etat laisse à désirer.

S'agissant de la création d'un service fédéral de lutte antiterroriste, je vous renvoie à mon collègue de l'Intérieur.

03.03 Tony Van Parys (CD&V): Le mandat de l'administrateur général adjoint a donc été supprimé par arrêté royal en raison du déséquilibre créé après la désignation d'un administrateur général du même rôle linguistique. Voilà une façon singulière de procéder. J'estime incompréhensible que le ministre mine de cette manière la direction de la Sûreté de l'Etat.

Nous continuerons également à suivre le dossier de la direction judiciaire de l'arrondissement.

eigenaardig overkomt. Op deze wijze speelt men werkelijk met vuur. Men speelt met een dienst. Men ondermijnt de top van de dienst Veiligheid van de Staat op deze wijze fundamenteel. U staat nu immers voor de situatie waarbij er misschien wel juridische argumenten zullen zijn om de benoeming van de administrateur-generaal aan te vechten omdat hij van dezelfde taalrol is als de adjunct-administrateur-generaal.

Het andere risico dat u nu neemt, is dat het ontslag van de adjunct-administrateur-generaal betwistbaar is omdat men eerst de administrateur-generaal heeft benoemd. Ik moet u zeggen dat u daar enorme risico's neemt. U loopt het risico dat op een bepaald ogenblik alle beslissingen vernietigd zullen worden, hoewel u op dit ogenblik reeds een administrateur-generaal hebt wiens benoeming voor de Raad van State aangevochten wordt. U hebt de top van de Veiligheid van de Staat op deze wijze werkelijk van elk gezag ontdaan. U hebt dat gedaan op een voor mij totaal onverantwoorde wijze. Het gaat hier bovendien over een dienst die van het nodige gezag moet getuigen in het kader van de internationale contacten in de strijd tegen het terrorisme. Ik moet u zeggen dat ik dit onbegrijpelijk vind.

Over de gerechtelijke directie van het arrondissement wens ik te zeggen dat we de zaak verder zullen volgen. Ik kom dan aan de federale dienst tegen het terrorisme. U zegt dat ik mij moet wenden tot uw collega van Binnenlandse Zaken. Mijn vraag was precies wat het standpunt is van de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat over deze nieuwe dienst. Ik geloof immers dat men bij Binnenlandse Zaken graag bezig is met het ondermijnen van de opdrachten van de Veiligheid van de Staat. Men is bezig om geleidelijk een nieuwe dienst op te richten die afhangt van Binnenlandse Zaken en van de federale politie en die bevoegdheden overneemt van de Veiligheid van de Staat. Het departement Justitie laat ondertussen de kaas tussen zijn boterham wegnemen. Ik heb u altijd gezegd dat er voor mij slechts één beleidsoptie mogelijk is, namelijk dat de Veiligheid van de Staat een dienst blijft met al zijn bevoegdheden en een dienst die onder Justitie valt. Het kan voor mij niet dat men op een subtile wijze probeert om dat te wijzigen door een nieuwe dienst op te richten, een dienst die dan geleidelijk aan de bevoegdheden van de Veiligheid van de Staat uitholt.

Mijnheer de minister, het verontrust mij enigszins dat u zegt dat de administrateur-generaal binnen enkele weken of maanden een aantal voorstellen zal doen. Ingeval hij betrokken was bij de voorstellen op Binnenlandse Zaken om de Veiligheid van de Staat op die manier een aantal bevoegdheden te ontnemen, dan vrees ik dat deze voorstellen inderdaad in die richting dreigen te gaan.

Ik zou u dan ook op het hart willen drukken om dit niet te laten gebeuren. Ik kan niet aanvaarden dat de federale politie – of welke politie dan ook – de feitelijke macht zou krijgen over de inlichtingendiensten. Dan zou er daaromtrent immers geen evenwicht meer bestaan tussen Justitie en Binnenlandse Zaken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de situatie van de geïnterneerden in de gevangenissen" (nr. A810)

En ce qui concerne ma question relative à la création d'un service fédéral chargé de la lutte contre le terrorisme, le ministre renvoie à son collègue de l'Intérieur, mais j'insiste précisément auprès du ministre pour qu'il ne laisse pas la Sûreté de l'Etat se morceler et qu'elle reste intégralement de la compétence de la Justice.

04 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la situation des détenus dans les prisons" (n° A810)

De **voorzitter**: Mijnheer Laeremans, ik had even getwijfeld om uw vraag bij die van de heer Van Parys te voegen, maar de uwe gaat specifiek over internering.

04.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, er zijn natuurlijk een paar raakpunten, maar dit gaat inderdaad wat dieper in op de problematiek van de internering.

Het is niet de eerste keer, mijnheer de minister, dat wij u ondervragen over de schrijnende situatie van de geïnterneerde gevangenen. Het bezoek aan de instelling van Merksplas is voor mij trouwens één van de meest beklijvende ervaringen van deze legislatuur geweest, specifiek wat ons bezoek aan de vleugels van de geïnterneerden betreft. U weet, mijnheer de minister, dat wij vinden dat Justitie zich hier de jongste jaren al te veel aan haar verantwoordelijkheden heeft onttrokken en dat er veel te weinig is veranderd in de praktijk. De minister legt duidelijk de klemtoon op de vermindering van het aantal geïnterneerden via de opname in gezondheidsinstellingen, maar een ernstige verbetering van de omkadering en de huisvesting is nog altijd niet verzekerd.

Er is een heel interessant artikel verschenen – nog maar eens een aanklacht tegen het beleid inzake geïnterneerden – in *Knack* van vorige week waarin nog maar eens een weinig rooskleurig beeld werd opgehangen van de situatie in de gevangnissen en waarin buitenlandse en binnenlandse experts een vernietigend oordeel geveld hebben. Ik zou de citaten toch willen overnemen omdat ze toch zeker in het verslag zouden moeten staan. Het eerste citaat is van John Pettilä, een hoogleraar rechtswetenschappen in Florida: "In de Belgische gevangnissen heersen toestanden een West-Europees land in de eenentwintigste eeuw onwaardig. Sommige wantoestanden lijken me zelfs middeleeuws. Dit schept significante problemen inzake mensenrechten. Op sommige plaatsen wordt medicatie in de eerste plaats gebruikt om sommige patiënten lam te leggen, terwijl de meeste landen dergelijke praktijken hebben afgezworen". Een tweede citaat is van rechter Henri Maes bij het hof van beroep van Gent: "Het Belgisch penitentiair systeem heeft zich nooit duidelijk afgevraagd of het geestesgestoorde delinquenten wil opsluiten dan wel behandelen. Bij gebrek aan visie is er dus nog nooit een consequent beleid uitgedokterd. Er wordt hier trouwens nauwelijks of geen wetenschappelijk onderzoek op dat vlak uitgevoerd, tenzij in Les Maronniers in Doornik. Non-beleid is nochtans een zeer kortzichtige politiek (sic)". Een derde: "Alle buitenlandse experts wijzen allereerst" – en dat is dan een citaat van raadsheer Patricia Brad bij het hof van beroep van Gent – "op het gebrek aan visie van de Belgische overheid. Er zijn amper gegevens bekend omtrent het ziektebeeld van de geïnterneerden. In het algemeen is het in België voor een geesteszieke delinquent een pure loterij of hij in een interneringscircuit dan wel in een strafrechtelijk circuit terechtkomt".

Mijnheer de minister, die uitspraken zijn hoe dan ook vernietigend, maar er pleit toch één zaak ten gunste of ter verdediging van u, namelijk dat, enerzijds, ook de federale minister van Volksgezondheid Tavernier wordt genoemd als

04.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Dans le *Knack* de la semaine dernière, des experts nationaux et internationaux dénonçaient avec virulence la situation des internés dans nos établissements pénitentiaires. Un professeur américain en sciences juridiques et deux conseillers près la Cour d'appel de Gand ont évoqué des pratiques moyenâgeuses et inhumaines, axées davantage sur l'enfermement que sur le traitement. Ils ont également stigmatisé le manque total de vision de la part du gouvernement. Heureusement, la responsabilité est partagée entre le ministre de la Justice, le ministre de la Santé publique et la ministre flamande du Bien-Être.

Quelle est la réaction du ministre face à cette critique sévère? Quelle a été l'évolution de ce dossier au cours des derniers mois?

En mars 2002, le ministre a annoncé le regroupement des internés à Bruges, Merksplas, Louvain, Mons et Paifve. Qu'est-ce qui a déjà été réalisé? Qu'en est-il de l'encadrement de ces patients? Ou en est le développement de l'observatoire de recherche et de clinique pénitentiaires? Comment se fait-il qu'en Flandre, il n'existe pas d'institution distincte pour les internés dangereux, comme c'est le cas à Paifve?

medeverantwoordelijke en, anderzijds, de Vlaamse minister van Welzijn. Uiteindelijk draagt u zelf echter een grote verantwoordelijkheid in dit verhaal.

Ik had graag van u vernomen, mijnheer de minister, hoe u op deze zware uitspraak reageert en welke evoluties zich de voorbije maanden terzake hebben voorgedaan.

Ten tweede, in maart 2002 heeft u, lees ik op bladzijde 36 van een recent internationaal onderzoek dat is gevoerd inzake het gevangeniswezen en foltering en dergelijke meer, per brief aangekondigd dat er een hergroepering zou komen van de geïnterneerden in Brugge, Merksplas, Leuven, Bergen en Paifve. Inzake Paifve weet ik ervan. Inzake Brugge heeft u daarjuist al iets gezegd met betrekking tot de geïnterneerden van Gent, maar ik had daar toch nog graag wat extra uitleg over. Wat is er daarvan intussen al gerealiseerd? Hoe ver staat het met de omkadering van deze patiënten?

Wat ik er niet aan toegevoegd had, maar nu mondeling nog vraag: wat plant men in verband met de renovatie en verbetering van de inrichting van de gebouwen? De foto's hier in Knack spreken voor zich. Wij hebben dat ook ter plaatse gezien. Die foto's zijn niet getrukeerd.

Ten derde, hoever staat het met de uitbouw van het penitentiair onderzoeks- en klinisch observatorium?

Ten laatste, mijnheer de minister, zou ik u enigszins aansluitend bij wat is gezegd, willen vragen hoe het komt dat er in Vlaanderen niet zoiets bestaat of komt als de instelling in Paifve? Ook wij pleiten al veel langer dan vandaag voor een aparte justitiële instelling, een aparte gevangenis, voor gevaarlijke geïnterneerden. Ik denk dat die veel beter behandeld zouden kunnen worden als dit gegroepeerd gebeurt. Inderdaad zou daardoor natuurlijk meer plaats vrijkomen in de gewone gevangenissen.

04.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Laeremans, ik zou u in de eerste plaats willen feliciteren met de keuze van uw bronnen. Niet alleen met de keuze, maar ook met de appreciatie van de geïnterviewden en hun buitenlandse vrienden die u met veel plezier tot experts hebt bevorderd. Wat u misschien niet weet is dat enkele buitenlandse wetenschappers – wie zal zeggen of zij expert zijn of niet? – vooraf de gelegenheid hebben gekregen om enkele afdelingen en psychiatrische klinieken te bezoeken en hun bevindingen daarover hebben kunnen meedelen. Zij hebben dat gedaan op een studiedag die een initiatief was van mijnheer Heymans, voorzitter van de interneringscommissie in Gent en trouwens een van de geïnterviewden. U denkt toch niet dat u in het artikel dat u zelf citeert een juiste presentatie heeft gekregen van al wat op die studiedag is gezegd? Het is de journalist compleet ontgaan, maar er was een belangrijke delegatie van de penitentiaire administratie aanwezig, zowel om te antwoorden op enkele kritieken als om toelichting te geven over een aantal belangrijke projecten inzake internering.

Het verwondert mij niet dat wij hierover niets lezen en dat de heer Heymans en zijn plaatsvervangster hierover met geen woord hebben

04.02 **Marc Verwilghen**, ministre: La journée d'étude était une initiative de M. Heymans, président de la commission d'internement de Gand. La journée s'est déroulée en la présence d'une importante délégation de l'administration pénitentiaire. Sans doute le journaliste ne l'a-t-il pas remarqué. Par ailleurs, je ne m'étonne pas non plus que M. Heymans lui-même, qui est parfaitement au courant des projets à l'examen et qui a émis un avis sur mon initiative législative, reste muet à ce sujet. Depuis la loi de 1930, aucun effort n'a plus été consenti pour développer la défense sociale. Mes propositions s'inscrivent dans le droit fil des

gerept. De heer Heymans weet nochtans perfect wat er allemaal in de pipeline zit. Hij heeft zelfs een advies mogen geven over een wetgevend initiatief dat door de regering wordt voorgesteld. Er zijn nu eenmaal altijd mensen die niet willen spreken over de vorderingen die desgevallend worden gemaakt.

U weet dat er sinds de wet van 1930 geen enkele ernstige inspanning werd geleverd om het sociaal verweer in België voldoende uit te bouwen. We zijn dus gestart in een gehandicapte situatie. Tijdens de vorige legislatuur heeft de commissie-Delva terzake aanbevelingen geformuleerd. Ik heb mij geëngageerd om, in continuïteit met het beleid van mijn voorgangers, deze voorstellen te implementeren. We hebben daaromtrent trouwens ook een wetsontwerp gemaakt. Daarom kom ik tot de verschillende maatregelen.

Ten eerste, is er het voorontwerp van wet betreffende de internering van delinquenten met geestesstoornissen. Deze tekst werd reeds in een eerste lezing door de Ministerraad goedgekeurd. Op dit ogenblik wordt hij aangepast aan het recent ontvangen advies van de Raad van State.

Ten tweede, men vergeet nogal eens te stellen dat de geïnterneerden in België hoofdzakelijk buiten de penitentiaire sector wordt georiënteerd. Van de 3.000 geïnterneerden die afhankelijk zijn van een commissie, verblijven er slechts 800 in de afdelingen van Justitie. Ik heb daarenboven een subsidie toegekend aan 3 psychiatrische klinieken teneinde de opvangmogelijkheden voor de medium riskpatiënten te verhogen met 90 bedden. Dit project is een belangrijke doorbraak en legt de basis voor een nauwere samenwerking met de gewone psychiatrie bij de eventuele uitvoering van het voorontwerp van wet. Deze wet voorziet immers in aangepaste erkenningsnormen voor de forensische psychiatrie zodat de externe opname van vooral deze medium riskpatiënten kan worden verzekerd middels aangepaste financiële ondersteuning van de klinieken. De kostprijs hiervoor wordt geraamd op 15 miljoen euro.

Samen met het voorontwerp van wet werd aan de Ministerraad de budgettaire raming voorgelegd van de nodige middelen om de afdelingen van Justitie op het niveau te kunnen brengen van de gewone psychiatrie. De kostprijs hiervan wordt geraamd op 9,5 miljoen euro. Op dit ogenblik is er een dossier in onderhandeling met de Inspectie van Financiën met het oog op de administratieve en budgettaire controle. De Ministerraad gaat akkoord met een dergelijke upgrading, voor zover dit binnen bepaalde budgettaire marges kan gebeuren. Het is duidelijk dat we een decennialange verwaarlozing niet in één jaar kunnen wegwerken. Het licht werd echter in elk geval op groen gezet. Het is de eerste keer in de penitentiaire geschiedenis dat er met zoveel eensgezindheid wordt gewerkt aan de verbetering van het lot van dit soort patiënten.

Ten derde, ook binnen de penitentiaire administratie heb ik een permanente task force belast met acties op dit vlak. Binnen de task force werden twee inspecteurs aangesteld die zich uitsluitend bezighouden met de afdelingen van sociaal verweer. De task force heeft enige tijd geleden de afdeling van Lantin gesloten. De patiënten werden overigens overgebracht naar nieuwe paviljoenen die u niet ziet op de foto. Het zijn nieuwe paviljoenen in de inrichting in Paifve. De task force werkt ook een meerjarenplan uit met betrekking tot de

recommandations faites par la commission Delva au cours de la législature précédente.

Mon avant-projet de loi relatif à l'internement des délinquants souffrant de troubles mentaux a été approuvé par le Conseil des ministres et est à présent adapté en fonction de l'avis du Conseil d'Etat.

En outre, j'ai accordé une subvention à trois hôpitaux psychiatriques pour créer 90 places supplémentaires pour l'accueil de patients dits *medium risk*. Le coût de cette mesure est évalué à 15 millions d'euros.

En même temps que l'avant-projet de loi, une estimation du budget nécessaire pour aligner les sections psychiatriques relevant de la Justice sur celles existant en dehors du département a été soumise au Conseil des ministres. Le coût de cette mesure est estimé à 9,5 millions d'euros. Le Conseil des ministres l'approuve pourvu que certaines marges ne soient pas dépassées. On ne peut pas remettre sur pied en un an ce qui a été négligé pendant des décennies.

Au sein de l'administration pénitentiaire, j'ai chargé une *task force* permanente, composée de deux inspecteurs, des sections de défense sociale. Cette *task force* a fermé la section de Lantin et procédé au transfert des patients à Paifve. Par ailleurs, nous sommes en train d'élaborer un plan pluriannuel en vue du regroupement des internés.

J'ai chargé le directeur général, M. Van Acker, de commencer à recruter le personnel dirigeant du CPROC dès qu'auront été publiés les arrêtés d'exécution requis dans le cadre du plan Copernic.

hergroepering van de geïnterneerden. Het is nog te vroeg om daarover concrete uitspraken te doen. Het is echter wel zo dat men met betrekking tot Brugge tot een vrij vergevorderd stadium van samenwerking kan komen. U weet dat daar ook een kliniek is, het AZ Sint-Jan, met een psychiatrische afdeling. Daar staan psychiaters ter beschikking om mensen die in de gevangenis verblijven te begeleiden.

Wat het POKO betreft, diende ik te wachten op de toepassing van de Copernicus-hervorming van de wetenschappelijke instellingen van de Staat. Het desbetreffend koninklijk besluit werd zopas goedgekeurd door de Ministerraad. Ik heb de directeur-generaal van de strafinrichting, de heer Van Acker, opdracht gegeven om, zodra het besluit wordt gepubliceerd, te starten met de aanwerving van het leidinggevend personeel van het POKO, zodat ook dit project definitief op de sporen kan worden gezet.

04.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. In elk geval moet u zelf erkennen dat de heer Heymans niet zomaar een willekeurig iemand is die zichzelf expert noemt. Hij was betrokken bij dat colloquium, dus hij zal er toch wel iets van kennen.

Ik wacht nog altijd op dit voorontwerp. Wij hebben nog altijd geen teksten – ook geen voorlopige – gezien. Op het vlak van wetteksten hebben we weer een aantal jaren geen echte vordering kunnen maken. Ik begrijp uit die teksten – ik heb ze natuurlijk niet in extenso gelezen – dat weer veel aandacht is gegaan naar eventuele externe opname van geïnterneerden. Ik heb op dat vlak met nogal wat mensen uit de sector – onder andere enkele psychiaters – gesproken en men zei mij bij herhaling dat heel wat van de mensen die in het gevangeniswezen als medium risk worden gezien, buiten de gevangnissen – in gewone gezondheidsinstellingen – sowieso als high risk worden bestempeld omdat het gaat om mensen die toch zeer moeilijk te behandelen zijn. Sowieso zal altijd een belangrijk deel van die geïnterneerden niet in de gewone gezondheidssector terechtkomen, maar moeten blijven ressorteren onder het departement van Justitie. Ik denk trouwens dat dit ook wenselijk is. Er zijn ook heel wat mensen die vroeg of laat worden geïnterneerd, maar die zeer erge vergrijpen begaan. Ook voor die mensen en voor potentiële criminelen die na een misdrijf voor internering in aanmerking komen, is het belangrijk om weten dat zij in een gevangenis kunnen terechtkomen. In Paifve is inderdaad een belangrijke inspanning geleverd. Die paviljoenen zijn inderdaad recentelijk in gebruik genomen, maar een alternatief aan Vlaamse kant staat er niet echt tegenover. Men gebruikt nu blijkbaar een vleugel in de gevangenis van Brugge, maar ik weet niet of dat op lange termijn de beste oplossing is. Ik meen dat een aparte instelling voor geïnterneerden – een penitentiare instelling met een zeker afschrikwekkend karakter – los van de gezondheidsinstellingen, in Vlaanderen zeker nodig is, ook al omdat er zeker geen teveel is aan gevangeniszellen. Integendeel, er zijn er ettelijke duizenden te kort, maar dat is dan weer een ander verhaal. Daarop ga ik nu niet verder in.

Ik hoop dat u nog iets zult kunnen realiseren tijdens de enkele weken die ons in deze legislatuur nog resten, maar u weet, net zoals ik, dat uw voorontwerp – als het al in het Parlement zou worden ingediend –

04.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Nous n'avons encore vu aucun texte de l'avant-projet. Une lecture rapide m'a fait observer que l'accent est abondamment mis sur l'accueil externe des internés. Des psychiatres m'ont cependant confirmé que les internés *medium risk* sont automatiquement considérés comme des internés *high risk* à l'extérieur de la prison.

A Paifve, des efforts considérables ont en effet été déployés mais je ne vois pas de solution de remplacement du côté flamand. L'utilisation d'une aile de la prison de Bruges ne constitue pas une bonne solution à long terme. Un établissement distinct produisant un certain effet dissuasif s'avère nécessaire. En outre, cela désengorgerait les prisons actuellement surpeuplées.

Si l'avant-projet est déposé, il n'y a plus aucune chance qu'il soit examiné avant la fin de la législature. Je persiste à dire qu'on progresse trop lentement.

geen enkele kans meer op bespreking zal maken. Ik blijf erbij dat wij veel te traag vorderen en dat de schrijnende situatie, die wij zelf met eigen ogen hebben kunnen vaststellen – onder andere in Merksplas – tot op de dag van vandaag bestaat. Er is veel te traag enige vordering in dit dossier gebeurd.

04.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik zou willen wijzen op de paranormale gaven van de heer Laeremans. Hij zegt dat hij nog geen teksten heeft gezien, maar hij heeft er wel – zij het niet in extenso – lezing van gehouden. Ik heb er geen probleem mee om de teksten, na verbetering op advies van de Raad van State, aan uw commissie mee te delen, in de hoop dat ze ook snel door de Ministerraad kunnen worden behandeld. Dat ze niet meer voor het einde van deze legislatuur wet zullen worden, kan ongeveer iedereen met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid voorspellen, maar ik zal ze in elk geval voorleggen. Ik heb daar geen moeite mee.

04.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Je constate que M. Laeremans possède des pouvoirs paranormaux puisqu'il a déjà pris connaissance - fût-ce partiellement - de documents dont il n'a pas encore reçu le texte.

Je soumettrai rapidement au Parlement les textes dont chacun comprendra qu'ils ne pourront être traduits sous forme de loi avant la fin de cette législature.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, als ik de snelheid zie van bepaalde teksten die in kilo's worden uitgedrukt, dan zou ik zeggen, waar een wil is, is een weg.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.25 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.25 heures.